

Forstjórinn sem boðar nýja hugsun

Fyrirtæki og fjárfestar hafa horft of skammt fram á veg. Mikilvægt er að skoða hlutina upp á nýtt og innleiða sjálfbærni í hugsun og háttarni. **Jón Aðalsteinn Bergsveinsson** ræddi við **Kristínu Pétursdóttur**, forstjóra Auðar Capital, um framtíð lands og þjóðar í tilefni af því að fjárfestingarfélagið, sem nýverið fagnaði tveggja ára afmæli, afhenti í fyrsta sinn úr samfélags-sjóði sínum í gær.

Hér eru mikil tækifæri en það þarf að leggja fram skýra framtíðarsýn og segja hvert við ætlum að stefna. Það getum við. En við verðum að hugsa hlutina svolítið upp á nýtt og nýta okkur tækifærin. „Svo mælir Kristín Pétursdóttir, forstjóri fjárfestingarfélagsins Auðar Capital.

Hún hélt þrumandi erindi á fundi Félags viðskiptafræðinga og hagfræðinga í vikunni þar sem hún lýsti eftir framtíðarsýn, skýrri leið úr rykmekki hrunsins.

Hún sagði aðild að Evrópusambandinu (ESB) og upptöku evru á næstu árum leið til þess að auka tiltrúa alþjóðasamfélagsins á Íslandi á nýjan leik og reisa atvinnulífið við í kjölfar þess að efnahagslífið fóm á hliðina í fyrrahaust.

Hún segir afturhvarf til sama hugarfars og fyrir efnahagshrunið það versta sem geti komið fyrir á næstunni. Slíkt sé ekki ákjósanlegt enda hafi skammtímahugsun og ákveðið skeytingarleysi ráðið ríkjum. „Ég vona að það gerist ekki. Við verðum að hugsa hlutina upp á nýtt,“ segir hún.

Kristín hóf störf hjá Kaupþingi árið 1997 og var aðstoðarforstjóri Singer & Friedlander, banka Kaupþings í Bretlandi, þegar hún hætti störfum hjá bankanum í árslok 2006.

Hún stofnaði Auði Capital ásamt Höllu Tómasdóttur, fyrrverandi framkvæmdastjóra Viðskiptaráðs,

fyrir tveimur árum.

Ný og sjálfbær hugsun

Kristín segir sjálfbærni í fyrirtækjarekstri það sem koma skuli hér á landi. Hugtakið hefur verið til í alþjóðlegum viðskiptaheimi um nokkurra ára skeið. Hana rak á land hér fyrir nokkru en ekki vakið mikla athygli fyrr en fyrir nokkrum mánuðum.

Kristín lýsir sjálfbærum fyrirtækjum á þann veg að þau séu fjárhagslega arðbær, sýni samfélagslega ábyrgð og séu umhverfislega meðvituð. Þau gangi um umhverfið og samfélagið þannig að þau skerði ekki möguleika komandi kynslóða. Hættulegt sé þegar fyrirtæki leggi byrðar á framtíðina, börnin. „Fyrirtæki mega ekki verða fjárhagslega arðbær á kostnað framtíðarinnar,“ segir hún og bendir á að síðustu ár hafi stjórnendur fyrirtækja í raun og veru tekið út framtíðarhagnað fyrirtækja með gríðarlegri skuldsetningu. Sá hagnaður hafi í allt of mörgum tilvikum ekki verið sjálfbær.

Hún bendir á að í venjulegum fyrirtækjarekstri snúist allt um að skila hluthöfum arði og sé það skammtímahugsun. Hugmyndin um sjálfbærni í fyrirtækjarekstri feli hins vegar í sér langtímaarðsemi þar sem líka sé hugsað um viðskiptavininn, starfsmennina og samfélagið sem fyrirtækið starfar í.

„Þetta snýst um að hafa hagsmuni allra aðila að leiðarljósi í fyrirtækjarekstri. Það er ekki hægt að reka fyrirtæki með arðsemi hluthafa eina að leiðarljósi,“ segir hún.

Neytendur vakna

Kristín segir neytendur orðna mjög meðvitaða um sjálfbæra hugsun. Þeir horfi til þess hvar vörur eru framleiddar, hvort þær eru lífrænar eður ei og við hvaða aðstæður þær eru búnar til. Sem dæmi vilji fáir orðið kaupa vörur sem unnar eru hjá fyrirtækjum sem vitað er að stundi barnaprælkun.

„Öll þessi vitund er farin að skipta neytendur miklu máli. Þeir horfa ekki aðeins á verð og gæði,“ segir Kristín og bætir við að Íslendingar geti komið sterkir inn í sjálfbæru vaxninguna.

„Fyrirtæki verða að svara þessari eftirspurn neytenda. Í þessu felast viðskiptatækifæri þar sem bæði hluthagar og samfélagið hagnast,“ segir hún.

Samfélagsleg ábyrgð

„Heimurinn er allur að breytast,“ bætir hún við og vitnar til þess að í fyrirtækjarekstri nútímans sé samfélagsleg ábyrgð lykilorðið. Það hafi áhrif á ímynd fyrirtækja sem geti skilað sér í auknum viðskiptatækifærum.

Hún telur miklar líkur á að mannaúður framtíðarinnar, ungt fólk, vilji fremur vinna hjá fyrirtækjum sem séu samfélagslega ábyrg en hjá hinum sem hugsi eingöngu um hag hluthafa.

Styrkur í fjölbreytni

Hún segir engum blöðum um að fletta að ákveðin einsleitni í íslensku atvinnulífi hafi átt þátt í því hvernig fórt hér í haust. Mikilvægt sé að endurtaka ekki leikinn og tjalda þá lengur en til einnar nætur og reisa fleiri stoðir undir hagkerfið en fyrir hrún.

„Íslendingar hafa ekki verið mjög framsýnir. Hér hefur ríkt vertíðarstemning þar sem gjarnan er horft eitt ár fram í tímann. Við verðum að horfa lengra, jafnvel til tíu ára,“ segir hún.

Áhersla á byggingu álvera er dæmi um einsleitnina. Hún telur ekki skynsamlegt að bæta við fleiri álverum, skynsamlegra sé að selja raforku til tíu mismunandi minni fyrirtækja sem skapa jafnmörg störf og eitt álver.

„Hér eru mjög mikið af áhuga-verðum sprotafyrirtækjum og fólk sem er að hugsa um spennandi hluti. Það skiptir máli að sprotarnir komast á legg og fái að vaxa og dafna,“ segir Kristín. Hún segir sprotafyrirtækin mörg hafa galdið fyrir góðærið þar sem þeim tókst ekki að keppa við há laun í fjármálageiranum.

Auður Capital vinnur að stofnun fjárfestingarsjóðsins Bjarkar, sem fjárfestir í sprotafyrirtækjum sem komin eru á legg og hafa náð ákveðnum áfanga. Stefnit er að því að sjóðurinn muni hafa yfir að ráða um tveimur milljörðum króna og fjárfesta til allt að tíu ára.

„Það er margsannað að í efnahagslægd verða oft bestu hugmyndirnar til en þá kennir neyðin naktri konu að spinna.

Fólk neyðist til að hugsa út fyrir boxið og í nýjum lausnum. Við það verða til nýir hlutir og frjór jarðvegur verður til fyrir nýsköpun. Bestu tækifærin verða til við þær aðstæður,“ segir Kristín Pétursdóttir að lokum.

Íslendingar hafa ekki verið mjög framsýnir. Hér hefur ríkt vertíðarstemning þar sem gjarnan er horft eitt ár fram í tímann. Við verðum að horfa lengra, jafnvel til tíu ára.

KRISTÍN PÉTURSDÓTTIR Á skrifstofu Auðar Capital er einn veggur með myndum af öllum börnum starfshólkans. Það er auður fyrirtækisins, að sögn Kristínar. FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

HJÁLPARSAMTÖK VERÐLAUNUÐ

FRÁ AFHENDINGUNNI Í GAER Margrét Pálsdóttir frá ABC barnahjálpar, Sigríður Guðlaugsdóttir, talskona Enza á Íslandi, og Ruth Gyfjadóttir, stofnandi Enza, taka á móti styrknum úr hendi Guðrúnar Pétursdóttur, formanns AlheimsAuðar, og Höllu Tómasdóttur, starfandi stjórnarformanns Auðar Capital. FRÉTTABLAÐIÐ/ARNÞÓR

„Þetta gefur okkur byr undir báða vængi og gerir okkur kleift að byggja fræðslumiðstöð,“ segir Ruth Gyfjadóttir, stofnandi og stjórnarformaður hjálparsamtakanna Enza.

Ruth var hæstánægð í gær en þá hlutu samtökin styrk úr AlheimsAuði, góðgerðasjóði Auðar Capital. Sjóðurinn var settur á laggimar í mars á þessu ári og stefnt að því að veita úr honum árlega. Það var gert í fyrsta sinn í gær.

Auður Capital leggur eitt prósent af hagnaði sínum í sjóðinn ásamt frjálsum framlögum viðskiptavina.

Á sama tíma var Guðrúnu Margréti Pálsdóttur, formanni og stofnanda ABC barnahjálpar, veitt sérstök viðurkenning fyrir ótult starf sem hefur gefið um tólf þúsund börnum tækifæri til menntunar í fátækari löndum heimsins síðastliðin 21 ár. Um sjö þúsund stuðningsaðilar styðja börn á vegum ABC í dag og stendur aðeins einn aðili að baki hverju barni.

Hjálparsamtökin Enza, sem voru sett á laggimar fyrir tæpu ári, vinna að því að styðja konur og stúlkur í Mbekweni-fátækrahverfinu við Höfðaborg í Suður-Afríku og hvetja þær til athafna og frumkvæðis.

Ruth ólst að hluta upp þar í landi og er nú búsett á Höfðasvæðinu, sem er skammt frá Wellington og er næsti bær við fátækrahverfið.

Stúlkurnar sem hjálparsamtökin aðstoða eru stúlkur, allt niður í ellefu ára gamlar, sem hafa orðið barnshafandi í kjölfar nauðgunar. Í sumum tilvikum var gerandinn nánasti ættingi stúlkunnar, faðir eða bróðir. Stúlkurnar bera sjálfar allar byrðar af þessari hræðilegu reynslu og eru oft nauðbeygðar til að yfirgefa eigið samfélag í kjölfarið. Þangað eiga þær ekki afturkvæmt. Oft eru þær ekki heldur í aðstöðu til að halda börnum sínum.

Hjálparsamtökin ProCare veita stúlkunum húsaskjól á meðan á meðgöngu stendur og tekur Enza við móður og barni þegar barnið er komið í heiminn.

Enza stóð í fyrri fyrir því að safna fartölvum og kom Ícelandair þeim á áfangastað ásamt sængurfatnaði sem Ícelandair Hotels gaf samtökunum. Ruth segir tölvurnar hafa nýst mjög vel og gera það að verkum að stúlkurnar verða hæfari til að bjarga sér sjálfar og standa á eigin fótum síðar meir.